

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„OBRTNI VESTNIK“
izhaja mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu ter
stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani« in »Splošne zveze
obrnih zadrug v Mariboru« ter slovenskih obrtnih društev v Sloveniji

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici
podružnici v Ljubljani 10.860

XI. letnik.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1928.

Št. 4.

Dr. Fran Windischer:

Slovensko obrtništvo v letu 1927.

Staro rimsko reklo, da je koristno, spominjati se, velja tudi za gospodarsko življenje. Modro in umestno je na kraju daljšega razdobja poklicati si v spomin najvažnejše dogodke preteklega gospodarskega leta, pa hkratu premisliti, kje je potrebno izboljšanje. Rad ustrezam Vaši želji, da izpregovorim v kratkem pregledu o najvažnejših vprašanjih in dogodkih za naše obrtnike v završenem letu.

A. Obrtna banka.

Temeljem zakona z dne 27. februarja 1926. je začela 23. maja 1927. poslovati Obrtna banka kraljevine SHS. Središče tega važnega denarnega zavoda je v Beogradu. Istočasno je začela poslovati tudi podružnica v Zagrebu tako, kakor velevala člen 2. pravil Obrtne banke. Na tem mestu pravila dalje določajo, da je po potrebi in po redu Ljubljana in Sarajevo osnovati v teh mestih podružnice ter izpostave v Splitu, Skoplju in Novem Sadu. Obrtna banka bo skušala otvoriti tudi v drugih gospodarskih središčih ekspoziture, v kolikor se za to pokaže potreba. Svoječasno so bili izvoljeni lokalni odbori za pripravo podružnic, tako tudi v Ljubljani, ali Ljubljana je ostala doslej brez podružnice. Izvoljeni lokalni odbor v Ljubljani je postal cenzurni odbor, ki sprejema in presoja prošnje iz ljubljanske oblasti. Druga večja slovenska središča dobe svoje cenzurne odbore. Jasno je, da obrtniki v Sloveniji ne morejo biti zadovoljni s sedanjim položajem. Ne more jim zadoščati, da ostane Slovenija brez podružnice in da ostane samo pri cenzurnih odborih, ki so organi osrednjega zavoda v Beogradu. Priznati se mora, da je ustanovitev Obrtne banke kraljevine SHS ne le velikega načelnega pomena za obrtniški stan, ki mu je s tem država priznala veliko gospodarsko važnost na način, kakor ga redko srečamo v drugih gospodarsko naprednejših državah. Ustanovitev tega zavoda je pa za obrtnike tudi dalekosežne praktične važnosti, ker so tako dobili novo vrelo, njim posebej namenjeno, za svoje kreditne potrebe. Razumljivo je, da obrtniki v Sloveniji streme za tem, da se osnuje kot druga podružnica v državi čimprej podružnica državne Obrtne banke tudi v Ljubljani, ker bo le na ta način mogoče, da se naši obrtniški interesi morejo brez težav in nepotrebnih komplikacij posluževati naprave, ki jim je nepogrešno potrebna. Njen denar sedaj res ni poceni, ali s časom pride gotovo do tega, da se kredit, ki ga daje državna Obrtna banka, vsaj v naših krajih, kjer smo navaženi na zmernejše obresti, poceni tudi pri državni Obrtni banki. Naši obrtniki in njihova poklicna zastopstva se nikakor ne morejo zadovoljiti s tem, da bi bilo vprašanje ustanovitve v zakonu obljubljene podružnice v Ljubljani zavisno od ugodnega poslovanja podružnice, ki se je ustanovila istočasno s centralo v Beogradu.

B. Obrtniški krediti.

Naše prizadevanje je vodilo do tega, da je Narodna banka leta 1925. uvedla obrtniške kredite. Ta modri ukrep Narodne banke je obrtništvo v vsej državi in osobito v Sloveniji pozdravilo z iskreno radostjo. Vsota, namenjena za te kredite za vso državo, je dosegla 14 milijonov dinarjev. Od tega zneska je pripadlo podružnici Narodne banke v Mariboru 400.000 Din, podružnici v Ljubljani pa 600.000 Din. Na sebi znesek res ni bil velik, kajti

v Sloveniji štejejo okoli 24.000 obrtniških obratov, pa je mreža naših obrtniških organizacij že jako gosta. Navzlic temu so bili ti krediti velikega načelnega in moralnega pomena, pa tudi gnotnega. Načelnega in moralnega zagradelj, ker je bil odprt obrtniškemu stanu dostop do najvišjega denarnega vira. Naš obrtnik je bil priznan kot gospodarski činitelj, enakovreden trgovini in industriji. Obrtniški krediti pri Narodni banki so bili važni tudi v gnotnem pogledu, kajti ta denar je prihajal obrtnikom v dobro do najvišjega zneska 5000 Din, za prošnika po jako zmernih, 6% nih obrestih. Lepa stran teh kreditov je bila okolnost, da so sodelovali pri dajanju teh kreditov obrtniki po svojih stanovskih in poklicnih združbah. Naprava je bila pri nas priljubljena in je delo gladko teklo. Vodstvu naših podružnic Narodne banke sta skrbno in dobrohotno negovali kreditna opravila te stroke. Mislim, da je škoda in da je korak nazaj v razvoju, če je Narodna banka tokom lanskega leta do sredi novembra odpravila te kredite, sklicujoč se na dejstvo, da je začela spomladi delovati državna Obrtna banka. Na žalost naša prizadevanja pri vodstvu Narodne banke, da obdrži, odnosno oživi zopet to lepo napravo, doslej niso imela uspeha. Državna Obrtna banka je res pričela delovati, toda Slovenija ni dobila pričakovane podružnice in o kreditih za slovenske obrtnike iz tega vira je doslej komaj vredno govoriti. Kakor je lepa pridobitev državna Obrtna banka, je vendar dejstvo, da je denar pri tem vrelu ob 10% nih obrestih dokaj dražji. V kreditnem političnem pogledu bi bilo iskreno želeli, da Narodna banka zopet uvede obrtniške kredite, pa se tudi s svoje strani zavzame za upravičeno zahtevo mnogoštevilnega obrtniškega stanu v Sloveniji, da državna Obrtna banka čimprej odpre podružnico v Ljubljani, katero bi vodili obrtniški zaupniki iz mariborske in ljubljanske oblasti. Praznino, ki je nastala po ustavitvi obrtnih kreditov Narodne banke, obrtniki prav neprijetno občutijo.

C. Izenačenje obrtne zakonodaje.

Med vprašanji, ki so preteklo leto živo zanimala naše obrtniške kroge, je omeniti vprašanje enotnega obrtnega reda za vso državo. O tem predmetu se je že mnogo razpravljalo in mnogo zahtevalo. Vršila so se razna posvetovanja, delale so se važne priprave, ki naj bi utrle pot novemu obrtnemu redu. Kakor je razumljiva zahteva in želja po enotnem obrtnem redu, je moje mnenje, da enoten obrtni red našim obrtnikom ne bo izpolnil vseh tistih pričakovanj in obetov, ki jih goje. Naša država je prostrana. Gospodarske razmere in razvojne stopnje so kaj različne. Ne smemo pozabiti, da je stališče našega dokaj naprednega, živo razčlenjenega in čvrsto razvitega obrtništva v tem in onem pogledu vse drugo nego ono obrtnikov po krajih, kjer v obrtništvu vladajo še kaj preproste in skromne prilike. V enotnem obrtnem redu za vso državo bo komaj mogoče izpolniti želje in zahteve, kakor so upravičene našim obrtnikom iz obrtno najnaprednejših delov države. Usledina bo pač sporazum na srednji ravni. Zakonodajalcu bo treba iskati srednjo pot in dati določila, ki bodo ustrezala tudi skromnejšim razmeram in prilikam. Bojim se, da bi v tem in onem pogledu prišlo presenečenje in razočaranje glede važnih in često odločilnih obrtniških zahtev. Celo v stari Avstriji v praktičnem življenju ni bilo mogoče izvajati in navajati določb enotnega obrtnega reda enakomerno po vseh delih države, dasi je bila razlika v posameznih delih stare države mnogo manjša nego je v naši Jugoslaviji. Prevelika gorečnost na tem polju po mojem mnenju ni še prav na mestu,

pa sem z mnogimi obrtniškimi vodniki mnenja, da bi bilo glede enotnega obrtnega reda držati se starega pravila: Festina lente.

C. Konjunktorni pregled.

Gospodarsko sojeno, preteklo leto v celoti ni bilo všečno, dasi je bila letina v Sloveniji, izvzemši za vino, ugodnejša nego v drugih delih naše države. Naš obrtnik in rokodelcec je zlasti na deželi posredno in neposredno odvisen od razmer, v katerih živi naš kmetovalec. Kadar mora kmetovalec preskrbno obračati svojo skromno gotovino, so tudi za rokodelca in obrtnika suha leta. Posebno se pozna pri oblačilnih obrtih vseh vrst, kadar je kmečko prebivalstvo v stiski za denar. Blažje so prilike v krajih, kjer denar živahneje kroži med prebivalstvom vsled večjih delovnih prilik in obilnejšega zaslužka, ki jih nudi industrijski podjetnik. V krajih industrijskega značaja opazimo seveda tudi živahnejše gibanje med obrtniki in rokodelci. Živahnejša stavbena delavnost je lansko leto zlasti v drugi polovici vodila do izboljšanja gospodarskih prilik v mestih, kjer je, kakor v Ljubljani in v njeni okolici krepko oživelo stavbeno delo. Prijaznejše prilike so ob živem stavbenem delu nastale ne samo za stavbene obrtnike v ožjem zmišlu besede, marveč tudi za vse one obrtnike in rokodelce, ki, kakor mizarji, ključavničarji, kleparji, instalaterji, iščejo in najdejo dela na novih stavbah. Ob času obče stiske za denar in gotovino je pa razumljiva utemeljena tožba obrtniških in rokodelskih slojev, da so plačila kaj počasna in okorna in da morajo upati na dolge roke. Naročnikov, ki gladko in točno plačajo, je vedno manj, mnogo del je tvegati na zveste roke. Tako pa prihaja samo po sebi, da tudi za obrtnika zadobiva kreditno vprašanje vedno večjo važnost. Slaba stran za naše razvito obrtništvo je dejstvo, da večje dobave, zlasti državne, obrtnikom in njihovim združbam niso prav dostopne. V mrkljih časih gospodarske reve je umevno, da je velika nevolja med našimi rokodelci nad zakonitim delom, tako zvanim šušmarstvom, ki se je po deželi močno razprostrlo. Naš obrtnik je grča, žilav je in potrpežljiv, s čudovito odpornostjo nosi pezo neblagih časov. Trdo breme in res nezaslužno, je pa zanj davek na poslovni promet. V desetem letu naše mlade države moramo v skrbi za kakovost in dobrino obrtniškega dela in obrtniških izdelkov z vso resnostjo misliti na to, da si po brižnem predudarku in vestnem premisleku dobro uredimo v Sloveniji dragoceno napravo obrtnega pospeševanja. Našim mojstrom, delovodjem in pomočnikom moramo dati prilike, da se času in razmeram primerno strokovno in kvalitativno dvigajo in dovršujejo. Čvrst, več in sposoben obrtniški stan je temelj in železna zaloga za naš gospodarski vzcvet in napredek!

J. Zdravec:

Še enkrat: „Moji predlogi“.

Pod tem naslovom se je izcimila cela vrst mnenj, ki več ali manj dišijo po politiki, pa če tudi ne, — iz njih ni konkretno razvideti, kaj se prav za prav želi. Dovoljeno mi bodi, da tudi jaz izrečem svoje mnenje, in naj se mi ne zameri, če se v gotovem oziru ne strinjam z mnenji dosedanjih piscev.

Obrtnik je državljan ter se mu ne more braniti, da politično samostojno misli, odnosno, da se v eni ali drugi stranki politično organizira. Obrtnik pa je obenem član obrtniških stanovskih organizacij, kamor politika ne spada in kjer se v interesu

celokupnosti mora varovati vsakih, še v tako prikriti obliki iznešenih političnih debat. Obrtnik mora torej biti v svoji obrtni organizaciji, posebno če gre za kakršnokoli dobro skupno obrtno stvar, samo obrtnik, ki objektivno presoja interes obrtništva, ne meneč se za to, katerikoli stranki nosilec, odnosno izvrševalci obrtnih interesov pripadajo.

Mnogoštevilnost ne odločuje, odločujeta le zavednost in značaj. Zavednosti pa ni; komaj ena četrtina je takih, ki se zanimajo za delo v zadrugah in društvih, za razvoj šol, za borbo zoper krivice. Tri četrtine jih je še treba vzgojiti, vzgojiti v tem smislu, da kot organizirani delavci drže zvesto in zavedno k ciljem svoje organizacije, k duhu skupnosti. Zdražbarjem in efijaltom, polikastrom in podkupljencem je treba z moško besedo odžagati njihov nečedno delo.

Za to so zadržni občni zbori. Na teh zborih se volijo delegati vseh peterih zvez, na občnih zborih zvez pa se volijo zastopniki Vrhovnega obrtniškega sveta, ki imajo edinole nalogo, da v zadevah, tika-jočih se vseh slovenskih oblastnih zvez, dosežejo sporazum ter z enotnim nastopom uveljavijo naše interese.

Ta svet vodi edinole obrtniško politiko in ni, kakor je to pri neki drugi instituciji primer, odvisen od nobene politične stranke. Kdor ta način obrtniške politike odobrava, — in vsak pameten obrtnik ne more drugega storiti kot to, — ta si ne more ničesar drugega želeli kot, da se vsi strnejo v naše vrste, vrste naših odličnih, pravičnih in poštenih delavcev. Tem delavcem pa je treba za njih nesebično delo izkazovati zvestobo ali pa se jih vsaj ne sme pri vsaki priliki, bodisi javno ali osebno izpodbijati, omalovaževati ali celo proti njim intrigrirati. Če nismo v zadnjem času dosegli bogve kakih uspehov, ni nam očitati malomarnosti ali lenobe, ampak je to obstoječe žalostno stanje pripisovati edinole okolnosti naših splošnih razoranih političnih prilik, ki še dolgo, sigurno pa tako dolgo ne bodo drugačne, dokler bo naša javnost čitala in čula, da se oblastni davki uvajajo v sporazumu z zbornico! In na to še do sedaj nismo dobili z merodajne strani odgovora, odnosno pojasnila.

V ostalem pa tisoči trezno mislečih soglašajo z g. Reboljem, odnosno njegovo željo: «Le vkup, le vkup pod streho eno!»

Dipl. ing. Anton Ditrich:

Elektrotehnikom v premislek!

V naši državi veljajo za gradnjo električnih naprav predpisi zveze nemških elektrotehnikov. Naprave, ki so izvršene po teh predpisih, imajo garancijo za nemoteno in tehnično brezhibno obratovanje.

Navzlic strogim predpisom se je pa moglo v preteklem letu ugotoviti, da instalacije v Sloveniji, izvršene po koncesioniranih elektrotehničnih podjetjih, izkazujejo še mnogo tehničnih pomanjkljivosti. Na pravilno, ekonomično in estetsko izvršitev naprave pa graditelji niso polagali nobene važnosti. Kakor igrata pri drugih obrtnih estetska in ekonomska stran važno vlogo, tako se mora tudi od elektrotehnika zahtevati, da gradi svojo napravo po teh vidikih. Ako bodo elektroinstalaterji v polni meri vpoštevali predpise ter obračali specijalno pažnjo tudi na estetsko lice ter ekonomijo pri gradnji, bodo naše električne naprave dosegle popolnost v izvršitvi.

Podrobno naštevaje napak, ki so bile pri gradnji zagrešene, bi dovedlo predaleč. Interesantno in poučno pa je, če skušamo ugotoviti, kje tiči vzrok, da naše električne naprave ne odgovarjajo povsem zgoraj navedenim smernicam?

V prvi vrsti moramo tu navesti hudo in nezdravo konkurenco, ki se je zagrizla med posamezna elektrotehnična podjetja. Ta trda konkurenca, ki je nastala zaradi pomanjkanja dela v elektrotehnični stroki, uničuje dobro in solidno delo in izpodkopa tudi ugled našim elektrotehnikom.

Vzemimo primer, da je ofertant izdelal proračun za neko napravo s solidnim materialom in primernimi cenami. Njegov konkurent zmanjša proračun kar za 50 %, ker vzame slabši material ter upa, da bo že pri končnem obračunu nekaj zaslužil.

Prvi ponudnik pa, ki hoče na vsak način priti do dela, popusti od svoje prvotne vsote 50 % in še nekaj odstotkov ter na ta način dobi delo. Lastnik naprave se pa veseli, da je prišel tako poceni do svoje električne naprave. Šele po kratkodobni uporabi se zavé, da je njegova instalacija izvršena

zelo malomarno in v znamenju skrajnega štedenja na materialu, ki je po vrhu tega še slab. Prične se zabavljanje čez elektrotehniko, in to brez vsake izjeme.

Slični primeri so v kvar elektrotehnični stroki in nikakor ne pospešujejo elektrifikacije. Konkurenca je vobče dobra, mora pa biti solidna in poštena; nezdrave konkurence se moramo izogibati. Ponudbe morajo vsebovati le prvovrsten material in solidno delo.

Lastnike električnih naprav pa moramo pri tej priliki opozoriti, da štedijo na nepravem mestu, ako štedijo pri gradnji električnih naprav. Pri predloženih ponudbah se mora gledati predvsem na kakovost ponujenega materiala.

Tudi konservativnost, ki je tu pa tam ukoreninjena med našimi elektrotehniki, se mora smatrati kot eden glavnih vzrokov, da naše električne naprave ostajajo na mrtvi točki. Mnogokrat sem čul od elektroinstalaterja prislovico, da je delal leta in leta vedno po istem vzorec in zaradi tega je tako delo tudi za prihodnost dovolj dobro. Zavrnil sem ga, da je tako naziranje nespametno in razodeva, da ni niti najmanjše zasledoval neverjetno naglega razvoja v elektrotehniko.

Napetosti za prenos električne energije so poskočile od skromnih 65 voltov na več stotisoč voltov. Generatorji, ki so imeli spočetka le nekaj kilovatov, imajo danes 70.000 in več. Tudi uporabna napetost znaša danes 220 voltov do zemlje in je v gotovih primerih smrtonesna. Električni tok moramo pri teh višjih uporabnih napetostih trdno ukleniti v odmerjena in odkazana mu pota, zaradi tega tu prvotne instalacije ne morejo več ostati na stopnji prvega razvoja elektrotehnike, temveč morajo slediti duhu napredka in časa.

Ni še prav 40 let od tega, odkar so se polagale žive v hišah v lesene letvice, odnosno so se zabijale na stene z žebli, kakor je to še dandanes v praksi pri telefonskih in signalnih napeljavah. Kaj bi rekel danes vesten elektromonter, ako bi mu bilo ukazano, izvršiti slično instalacijo? Sigurno bi se branil, češ, ta instalacija se je popolnoma preživela, ker ni bila ognja in življenja varna ne varna za obrat. Tudi instalacija s pleteno vrvice se je pri nas preživela. Mnogo je bilo zabavljanja, ko so moderni predpisi prepovedali uporabo te vrvice za fiksno napeljavo. Toda kmalu so tudi naši elektrotehniki uvideli, da je instalacija z vrvico za današnji razvoj elektrotehnike absolutno neprimerna in v obratu nezanesljiva. Pač pa je instalacija v ceveh pod ali nad ometom in ona s cevno žico trajna in zanesljiva, ako je seveda tehnično izvedena. Popravit ni skoro nobenih! Koliko je to pri obratovanju vredno, zna posebno ceniti lastnik naprave sam.

Vsak elektrotehnik mora biti vnet za napredek v svoji stroki in se mora popolnoma otresti zastarelosti, ki ubija vsak zmisel za moderne pridobitve. Zasledovati mora točno vse na novo izdelane predpise in jih z razumevanjem uporabljati pri gradnji električnih naprav.

Tudi neznanje v stroki je večkrat vzrok, da so naše električne naprave nepopolne. To neznanje in nerazumevanje teoretične strani stroke se mora odpraviti z marljivim učenjem in s čitanjem strokovnih časopisov. Izgovor, da nima elektrotehnik časa za to, absolutno ne drži. Brez učenja se ne more napredovati v stroki. Slabo izvrševanje instalacij, ki se morajo naknadno popravljati, je zapravljjanje časa, ne pa učenje in spoznavanje modernega napredka v elektrotehniko, ki spada med drugim tudi v produktivno delo instalaterja.

Pri elektrotehniko niso enaki pogoji glede učenja v obrti, kakor v drugih panogah obrti, ko se učenec že skoro nauči ono, kar potem kot mojster zna. Tu se mora tudi mojster učiti in si pridobivati vedno novega znanja v stroki, ker elektrotehnika nikdar ne počiva, temveč rapidno napreduje in se izpopolnjuje. Nikdar ne sme mojster misliti, da zna dovolj v svoji stroki, on si mora reči, da zna še prav malo in se mora vsak dan na novo učiti.

Nadalje mora vsak mojster strogo kontrolirati svoje monterje pri montaži novih instalacij. Vsako napako mora pošteno in vestno sam odstraniti ter bolj točno izvršiti za sebe kolavdacijo nove naprave, kakor bi to storila potem elektrarna po svojem zastopniku pri priključku te naprave na svoje omrežje.

Sedaj je ukinjen monopol za izvrševanje lišnih instalacij v Sloveniji ter je na ta način dana možnost koncesioniranim elektrotehnikom, da se gmočno opomorejo. Električne instalacije pa morajo izvrševati vestno in solidno, tako da se ne bo slišalo najmanjših pritožb niti od strani konsumentov niti

od prizadetih elektraren. V to svrhu pa morajo elektrotehniki opustiti nesolidno konkurenco, pomesti s konservativnostjo, izpopolnjevati se v stroki ter strogo kontrolirati svoje lastno delo!

Proslava 25 letnice Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Dne 19. marca t. l., na obrtniški praznik, bo Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani na slavnosten način proslavila 25letnico svojega obstoja.

Provizorično sestavljen program določa, da se bo vršil na predvečer, v nedeljo 18. marca t. l. prijeteljski večer, katerega bi se udeležili tudi vsi zunanji delegati, gosti in zastopniki. Prihodnji dan dopoldne se bo vršilo slavnostno zborovanje, opoldne pa skupen obed.

Povodom 25letnice bo izdala Zveza tudi spominsko brošuro.

Na proslavo že danes opozarjamo vse obrtništvo Slovenije, zadruge in obrtna društva, katere naj bi na ta dan ne sklicevala zborovanj in občnih zborov, da bo moglo vse obrtništvo na čim svečanejši način proslaviti zvezin jubilej.

Iz organizacij.

Redni občni zbor Zadruga ključavničarjev za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani se bo vršil v soboto dne 25. februarja t. l. ob 4. uri popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10. Dnevni red: Čitanje zapisnika zadnjega zadržnega občnega zbora. — Poročilo načelnika. — Poročilo tajnika. — Poročilo blagajnika. — Poročilo računskih preglednikov. — Proračun in določitev zadržne doklade za leto 1928. — Sprememba pravil § 11., točke a, zadržnih pravil. — Volitev zadržnega načelstva: načelnika, namestnika, 5 odbornikov, 3 namestnikov in 2 računskih preglednikov. — Slučajnosti. Če zadržni občni zbor ob napovedani uri ne bo sklepčen, se bo sklepalo o dnevnem redu v zmislu § 18. zadržnih pravil eno uro kasneje brez ozira na število došlih članov. Proti članom, ki bi neupravičeno izostali od zadržnega zbora ali pa se vedli na zboru na žaljiv način, se bo postopalo po določilih § 25. zadržnih pravil z redovno globo do 300 Din. Pravica, glasovati in voljen biti, je od vzeta tistim članom, ki niso poravnali zadržnih pristojbin za preteklo leto.

Redni občni zbor Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani se bo vršil v ponedeljek dne 27. januarja t. l. ob 2. uri popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, pritličje, desno. Dnevni red: Poročilo načelnika. — Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. — Poročilo tajnika. — Poročilo blagajnika. — Poročilo računskih preglednikov. — Proračun za leto 1928. — Določitev zadržne doklade za leto 1928. — Razno-terosti. Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje, ne oziraje se na število navzočih članov.

Redni občni zbor Obrtne zadruga lesnih in kovinarskih strok v Brežicah se bo vršil v nedeljo dne 26. februarja t. l. ob devetih dopoldne v posebni sobi gostilne Deržič v Brežicah z nastopnim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2.) Poročila načelnika, tajnika, blagajnika in računskih preglednikov. 3.) Proračun za leto 1928. 4.) Slučajnosti. Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje brez ozira na število navzočih članov.

Vajeniške preizkušnje Zadruga ključavničarjev v Ljubljani. Vajeniške preizkušnje se prične s teoretičnim delom v nedeljo dne 26. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v šoli na Grabnu, s praktičnim delom pa v nedeljo dne 4. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v delavnici tvrdke Weibl v Ljubljani, Čopova ulica 10. Nekolkovane, lastnoročno pisane prošnje naj predlože vajenci, katerim poteče učna doba najdalje do 26. maja t. l. zadržnemu načelstvu najkasneje do 24. februarja t. l. Prošnja mora biti opremljena s pričevalom obrtne nadaljevalne šole in učno pogodbo ter potrjena od učnega mojstra. Kot praktično delo za vajence stavbenega ključavničarstva se določa: kurilno oprsje in dvojnata dimniška vratca po navodilu učnega mojstra. Za vajence strojnega ključavničarstva se določa izvršitev obklopke za rezila brez rezil (Schneideklappe ohne Schneidebacken). Navodila za slednje delo daje g. Mekina, Čopova cesta 10. Vajenci morajo

izgotoviti te predmete sami. Preizkuševalno delo se odkaže vajencem na dan praktične preizkušnje.

Pokrajinska zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani je priredila svoj redni občni zbor v četrtek dne 2. februarja 1928. v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Ker občni zbor ob napovedani uri ni bil sklepčen, se je vršil eno uro pozneje. Zvezo obrtnih zadrug je zastopal njen načelnik g. Josip Rebek. Zadrugni načelnik je pri otvoritvi zbora predvsem pozdravil njega kot gosta, nato navzoče zadrugne zaupnike, izvenljubljanske in končno ljubljanske člane. Obžaloval je, da se je zbora udeležilo tako pičlo število članstva. Po pozdravu se je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je vzel brez ugovora na znanje. Načelnikovo poročilo je orisalo izčrpno delovanje zadrugnega odbora v preteklem poslovnem letu. Ker je dosti članov v zaostanku s članarino, poziva člane, da se zavedajo svoje dolžnosti in članarino redneje plačujejo. G. Rebek se je zahvalil v toplih besedah zadrugnemu načelniku za pozdrave zvezi in se pohvalno izrazil o delovanju načelstva v preteklem letu. Poudaril je, da je odpomoč obrtniškemu stanu edino v solidni konkurenci. Končno omenja 25letnico zveze, ki se bo praznovala v tekočem letu, in vabi navzoče na ta jubilej. Poročilo tajnika, ki je orisalo promet v zadrugnem dopisovanju in podalo statistiko članstva, pomočnikov in vajencev, se je vzelo brez ugovora na znanje. Blagajniško poročilo se je omejilo na čitanje računskega zaključka. Računski preglednik g. Otorepec pa je poročal, da sta oba preglednika pregledala blagajniške knjige in jih našla v redu, na kar se je izrekel blagajniku soglasno absolutorij. Sklenilo se je, da je naročilo «Obrtnega Vestnika» obvezno in da se bo s članarino, ki znaša 110 Din, plačala tudi naročnina za «Obrtni Vestnik». Proračun, katerega dohodki popolnoma krijejo izdatke, se je soglasno sprejel. Ker so bile volitve odbora na dnevnem redu, se zahvali dosedanji načelnik g. Smerkol za zaupanje in odlaga svoje mesto. Po trikratni volitvi je bil izvoljen za novega načelnika g. Ferdo Ferenc, kleparski mojster v Ljubljani, za podnačelnika pa g. Ferdo Pičman, kleparski mojster in vodovodni instalater v Ljubljani. Za odbornike so bili izvoljeni: gg.: Kezele, Srebotnjak, Otorepec, Golob, Hudnik, Fligl, Lenček in Vidic, za namestnika gg. Dudek in Fuchs, za računsko preglednika pa gg. Ecker in Korn. Pri raznoterostih je predlagal g. Pičman strožjo vajeniško preizkušnjo. Ob 13. uri je bil dnevni red izčrpan, zaradi tega se je zadrugni načelnik zahvalil za udeležbo in zaključil zborovanje.

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani opozarja vse svoje članstvo, da je po sklepu V. rednega občnega zbora z dne 29. januarja 1928. naročba «Obrtnega Vestnika» obvezna. Člani naj naročnino nakazujejo s članarino strokovni zadrugi, ki bo potem naročnino pri upravi lista poravnala. Članarina za leto 1928. je 100 Din, naročnina za list pa 40 Din. — Gg. člane opozarja zadruga nadalje, da bodo v glasilu poleg običajnih strokovnih člankov vse okrožnice, naznanila, pozivi, vabila zadruga in bodo zaradi tega pismene okrožnice odpadle. V interesu slehernega je, da zasleduje vse objave zadruga.

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani je priredila svoj V. redni občni zbor v nedeljo dne 29. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Zadrugni načelnik g. Mihelčič je predvsem pozdravil zastopnike gradbene direkcije mestnega magistrata, Zbornice za trgovino, obrt in industrijo ter Zveze obrtnih zadrug. Prvo je zastopal g. ing. Dietrich, drugega magistratni tajnik g. Čehun, tretjo g. doktor Pretner in četrto zvezin načelnik g. Rebek. Po prečitani zapisnika IV. rednega občnega zbora, ki se je vzel brez ugovora na znanje, je poročal zadrugni načelnik o delovanju zadrugnega odbora v minulem poslovnem letu. Omenil je, da prireja zadruga v Ljubljani in Mariboru elektrotehnična tečaja, katera vodita gg. ing. Skočir in ing. Uršič. Ker imajo po odločbi g. velikega župana koncesijonirani elektrotehniki sedaj pravico do hišnih instalacij, je mnenja, da je odbor svojo dolžnost storil. Tajniško poročilo se je omejilo v glavnem na statistične podatke o stanju članstva, pomočnikov in vajencev, nadalje o različnih prireditvah zadruga in o prometu delovanja. Računski zaključek se je vzel na znanje. Računski preglednik gosp. Hebein je poročal, da sta oba računsko preglednika, in sicer g. ing. Turnšek in on, pregledala blagajniške knjige in jih našla v popolnem redu; za-

radi tega je bil izrečen absolutorij. Zadrugni načelnik prečita nato proračun za leto 1928., ki izkazuje 13.750 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. G. Saks predlaga obvezno naročbo «Obrtnega Vestnika» za vse članstvo, naročnina naj bi se izterjavala z zadrugno članarino, ki je določena tudi za leto 100 Din, torej skupaj 140 Din, s čimer bi bila tudi naročnina plačana. Proračun kakor tudi predlog obveznega naročila strokovnega glasila sta bila sprejeta. Dopolnilna volitev je odpadla z dnevnega reda, ker je g. ing. Sonc ostal še nadalje v odboru. G. dr. Pretner omenja, da je podpirala zbornica vedno težnje zadruga in jo tudi po svojih močeh gmotno in materijalno podpirala, kar pa bo v bodoče težje, ako se bodo dotacije za šole vedno krčile. V bodoče ima zadruga nalogo, da skuša doseči čim bolj primerno priključitveno takso za instalacije. G. Rebek se zahvali v imenu Zveze obrtnih zadrug za vabilo na zbor in pozdrav, katerega v enaki meri vrača. Omenja pohvalno delovanje zadruga, osobito načelstva, in pojmovanje članstva do organizacije, končno pa povabi navzoče na zvezin jubilej, ki se bo vršil dne 19. marca t. l. — G. Saks predlaga, da se podvrže vsak prosilec za koncesijo rigoroznemu izpitu, da bodo bodoči mojstri v resnici strokovnjaki. Gospod ing. Dietrich pripomni, da je gradbena direkcija že pred tremi leti stavila ta predlog, na katerega pa iz neumevnih razlogov še ni rešitve. G. ing. Dietrich žigosa predvsem kritje šušmarjev po koncesijoniranih in nesolidno konkurenco. Zadrugni načelnik stavi predlog g. Saks, da se zadeva pospeši, odnosno da se izda začasni pravilnik, s katerim se uvedejo preizkušnje za dosego koncesije, na glasovanje. Predlog se soglasno sprejme. Na predlog g. Markeša se sklene, da se objavijo imena in kazni šušmarjev in koncesijonarjev, ki krijejo šušmarje, v časopisu. Zaradi priključitvenih taks se sklene na predlog g. Bogataja, da se obrne zadruga z dopisom na ljubljanski oblasni odbor in mestno elektrarno ljubljansko za revizijo teh taks, posebno z ozirom na manjše priključke. G. Saks predlaga, da se porazdeli iz tekočega računa 20.000 dinarjev na sledeče sklade: vajeniški 4000 Din, sklad za monterske tečaje 4000 Din, podporni sklad 6000 Din in rezervni sklad 6000 Din. Sprejeto. Ker je bil dnevni red izčrpan, je zadrugni načelnik ob 13. uri zaključil zborovanje in se zahvalil vsem navzočim za udeležbo.

Občni zbor obrtne zadruga klobučarjev za Slovenijo v Celju. Dne 2. februarja 1928. dopoldne se je vršil v hotelu pri «Pošti» v Celju redni letni občni zbor imenovane zadruga, katerega se je udeležilo 22 članov iz Slovenije pod predsedstvom zadrugnega načelnika g. Franca Šribarja, klobučarskega mojstra v Celju. Iz poročila o delovanju zadruga ter tajniškega in blagajniškega poročila je razvidno, da šteje zadruga 69 članov, 14 vajencev in 24 pomočnikov. Zadruga je imela v letu 1927. 4380 Din prejemkov, 2415 Din izdatkov, torej 1965 Din prebitka in koncem leta 5551 Din zadrugnega premoženja. Proračun za leto 1928. predvideva 2700 Din izdatkov in približno 1500 Din rednih dohodkov. Primanjkljaj 1200 Din se bo pokril z doklado članov, katera se je odmerila za udeležence zbora, ki so imeli z dopotovanjem iz oddaljenih krajev občutne stroške in zamudo časa, po 15 Din od člana, od zadrugnikov, ki se zaradi comodnosti in stroškov zbora niso udeležili se bo pa pobirala doklada po velikosti njih obrata po 25, 50 in 100 Din. — Pri volitvah načelstva in drugih zadrugnih funkcionarjev je bil izvoljen dosedanji načelnik in odbor, in sicer za načelnika g. Franc Šribar, klobučarski mojster v Celju, za namestnika g. Ivan Pretner, klobučarski mojster v Braslovčah, za odbornike pa gg. Josip Peternel iz Podčetrčka, Jernej Tavčar iz Škofje Loke, Plazota iz Ptuja, Ivan Kvas iz Maribora, Josip Lekše iz Mozirja, Franc Bernik iz Šiške pri Ljubljani in Friderik Chiba iz Celja. Za namestnike gg.: Franc Frank iz Vitanja, Franc Florjan iz St. Jurja ob južni železnici in Stefan Cimerman iz Trbovelj. Za preglednika računov gg.: Vinko Bogataj in Anton Auer. Preizkuševalna komisija za oproščanje vajencev gg.: Šribar, Pretner in Chiba. — Pri slučajnostih so se obravnavale nekatere važne in zanimive zadeve, posebno o poseganju slavnikaarjev v klobučarsko obrt, ter o inozemski konkurenci in tovarišijskih podjetjih, ki podkopavajo klobučarskim mojstrom tla in so njih grobokopi. Zahtevalo se je od merodajnih oblasti, da zaščitijo domačo klobučarsko obrt z zvišanjem carine pri uvozu klobukov itd. Zborovanje je bilo zelo zanimivo in stvarno. Končno se je izrekla načelniku g. Francu Šribarju kot starešini slovenskih klobučarjev zahvala za njegovo več kot sedem-

letno uspešno načelovanje zadrugi in zaupnica, tako da je g. Šribar zopet prevzel odklonjeno načelstvo zadruga in se je navzočim za naklonjenost in zaupanje srčno zahvalil ter zaključil zborovanje ob 12. uri opoldne. Sledil je nato prost pogovor in tovariško posvetovanje do odhoda popoldanskih vlakov. Pri odhodu članov so se slišali klici «Na svidenje v prihodnjem letu». Omeniti moramo, da so zbori klobučarskih mojstrov vedno jako zanimivi, prisrčni in tovariški in bodo v bodoče še številneje obiskani.

Občni zbor Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju se je vršil v nedeljo dne 5. februarja t. l. Ponovno so bili izvoljeni skoraj vsi člani prejšnjega načelstva z načelnikom g. Lovro Reboljem in načelnikom preizkuševalne komisije gosp. K. Ažmanom. Za podnačelnika zadruga je bil izvoljen g. Jožko Bitenc, za namestnika predsednika preizkuševalne komisije pa g. Peter Kristan.

Razno.

Efektna loterija Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Povodom svoje 25letnice prireja Zveza veliko efektno loterijo z bogatimi dobitki, katerih je 1010. Glavni dobitki so: avtomobil, konj z opremo in vozom, 1 vagon premoga, dinamo, radio-aparat, zlata žepna ura, moško ali žensko kolo, šivalni stroj, 100 m platna, poljska kovačnica, 1 vreča moke, 20 kg masti itd. Cena srečki je 3 Din. — Obrtniki, segajte po njih! Naročajo se pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica.

Valentin Urbančič † V četrtek dne 2. februarja 1928. je po dolgi in mučni bolezni preminul v Ljubljani kovaški mojster g. Valentin Urbančič. Ljubljansko obrtnišvo je izgubilo z njim zopet moža, ki je dolgo vrsto let nesebično in požrtvovalno deloval v obrtniški organizaciji. Bil je nad 30 let načelnik Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani, od ustanovitve član upravnega odbora Obrtne banke v Ljubljani in vsa leta svojega udejstvovanja v stanovski zadrugi tudi član načelstva Zveze obrtnih zadrug. Lep pogreb pokojnega je pokazal, kako je bil mož med ljubljanskim obrtništvom priljubljen. Ohranimo značajnemu možu, vnetemu obrtniškemu borecu, blag spomin!

Tiskarski škrt. V zadnji številki lista se je tiskarski škrt zaletel celo v jubilejni članek «Janko Horvat 1868—1928» in v prvem stolpcu od 18. do 32. vrste zamenjal vrste, s čimer so stavki izgubili smisel. Pravilno se morajo glasiti: «V krutih predvojnih političnih časih in borbah, preganjan in zapostavljen, si je znal s svojo pridnostjo in delavnostjo ter s svojim strokovnim znanjem pridobiti kot človek in kot obrtnik ugled in dober glas. Ni skoraj hiše širom naše Prlekije, kjer ne bi naš Horvat pokazal praktične tehnike svoje roke s čopičem in barvami. Ni Slovenca, ki ga ne bi kot uglednega in zavednega narodnega delavca vzljubil in spoštoval.»

Urarska pomočnica, dobro izvežbana, išče mesta za takoj. Ponudbe na Zadrugo urarjev, zlatarjev itd. v Ljubljani.

Trbovlje. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je prejela od Obrtnega društva v Trbovljah nastopni dopis: «Nismo mogli verjeti, ko smo čitali tužno vest, da je umrl g. Ivan Jakopič, knjigoveški mojster, odbornik Obrtniškega društva, član načelstva Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani itd. — V imenu tukajšnjih obrtnikov Vam podpisano društvo izreka globoko sožalje k izgubi za obrtniško stvar tako delavnega in požrtvovalnega človeka, kot je bil blagi pokojnik. Vemo, da je med obrtništvom nastala vrzel in težko bo najti drugega, da nastopi na prazno mesto v načelstvu Zveze obrtnih zadrug in Obrtniškega društva v Ljubljani. — A seme, ki ga je potrosil blagi pokojni orač na veliki in obširni njivi obrtniškega stanovskega gibanja, že klije in raste in bo rastlo ter bo dalo cvetje in sad, ker njegovo seme je bilo čisto in brez plevla! — V dobrem spominu ga bo imelo tukajšnje obrtnišvo, ki ga je osebno spoznalo o priliki obrtniškega zleta v Ljubljani. — Bridka je izguba, ki je zadela napredno obrtnišvo; pa saj ni odšel; zapustil nam je svoje bogate izkušnje! Njiva je razorana, seme posejano, njegovo delo nam je dragocena dediščina, ki jo hočemo verno čuvati, in stopali bomo po cesti, katero je pomagal pokojni graditi, da dospemo na cilj, po katerem je vedno hrepenelo njegovo blago srce! Kličemo: Njegovo ime in delo naj bosta zapisana z zlatimi črkami v knjigi dela in življenja! — Ohranimo ga v častnem spominu!»

Proti analfabetom v obrtu. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela odlok ministrstva za

trgovino in industrijo, ki odreja glede vajencev, da se v bodoče ne smejo sprejemati v trgovino ali obrt vajenci, ki niso pismeni, odnosno, ki nimajo dovršene osnovne šole. Oni, ki so bili že sprejeti, pa niso pismeni, se morajo naučiti pisanja in branja privatno. Ako bi tega ne storili, ali ne bi obiskovali obrtnonadaljevalne šole, se jih ne bo proglasilo za pomočnike.

Švicarski semenj v Baslu. V Baslu se bo vršil od 14. do 24. aprila 1928. švicarski vzorčni semenj.

Vozne karte, kupljene od 12. do vključno 24. aprila za navadno vožnjo od švicarske meje do Basla, veljajo, če jih žigosa urad velesejma, tudi za nazaj. Razliko za potovanje z brzovlaki pa je treba plačati celotno tako za vožnjo v Basel kakor tudi za nazaj. Brezplačno vožnjo za nazaj z žigosano karto je opraviti v šestih dneh, računajoč od datuma žiga, najkasneje pa do 24. aprila 1928.

Mednarodni semenj v Poznanju. V Poznanju (Poljska) se bo vršil VIII. mednarodni vzorčni se-

menj od 29. aprila do 6. maja 1928. Pogoje in prijavnice za razstavljalce dobijo interesi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem vodstvu «Obrtniške samopomoči» Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, kakor tudi vsem članom za izplačano posmrtnino.

Hrastnik, 26. januarja 1928.

Marija Špan, šivilja.

Delniška glavica:
Din 50.000.000.—

Skupne reserve: okrog ★
Din 10.000.000.—

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta ★

Podružnice in agencije:

Brežice Celje Črnomelj Gorica Kranj Logatec Maribor Metković Novi Sad Novo mesto Prevalje Ptuj Rakek Sarajevo Slovenj-gradec Trst Split

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 2261, 2413, 2502, 2503 in 2504

Priporoča se za vse
bančne posle

Ph. Mr. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jelenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih. Oblastveno koncesijonirana oddaja strupov. Poštno pošiljave obratno.

LJUBLJANA, Marijin trg
Telefon št. 2115

Priznane solidne cene!

Priznane solidne cene!

Vedno zadnje novosti
damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

L. Mikuš

Ivornica dežnikov

Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1839.

Skrbno izdelovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Preobleke!

Popravila!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50. (v lastnem poslopu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

♦♦♦

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilno, restavracije, hotela, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti.

Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 2478 **LJUBLJANA** Telefon 2478
Dunajska cesta 10

POZOR!

POZOR!

Vinotoč Nazor v Ljubljani

Vošnjakova ulica št. 4.

(prej Cesta na gorenjski kolodvor — za „Novim svetom“) toči prvovrstna dalmatinska vina na malo in na veliko.

Črno in belo vino, prošek, rakija, vsakovrstne delikatese, sardale in prvovrstno olivno olje. Cene preko ulice znižane. Cene zelo zmerno.

Za obilen obisk se priporoča

Nazor.

FRAN RAVNIKAR

Stavbno in umetno tesarstvo, stavbno mizarstvo, lesna industrija, parna žaga

Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Račun poštne hranilnice št. 11.428. Telefon št. 2.415.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih v različnih stavbnih slogih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpnih streh, kupol, cerkvenih ostrešij, balkonov, vrtnih utic, verand in raznih vrtnih arhitektoničnih del. Izvrševanje stopnic, dekorativnih stropov, dekorativnih stenskih opažev, vrat, oken itd. Izdelovanje in polaganje ladijskega poda. Za razne industrijske stavbe, dvorane, razstavne zgradbe itd. Opozorjam na moj najnov. jši sistem „Rafi“, jugoslov. patent št. 4.755 za proste razpetine od 8 do 40 m. Parna in električna gonilna sila.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4.

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno više.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

DOVOLJUJE POSOJILA NA MENICE IN KREDITE

V TEKOČEM RAČUNU VSEM KREDITA

ZMOŽNIM OSEBAM IN TVRDKAM